

طبی اخلاقیات: کتابیات

☆ شیر نوروز خان

۱۔ ابوالخیر محمد زبیر الازہری

جدید طبی مسائل کا شرعی حل - حیدر آباد: جماعت اہل سنت پاکستان، ۱۹۹۶ء، ص ۸۸

۲۔ الاسعدی، عبید اللہ

”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب:

مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۸۲-۸۸

۳۔ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد

”خون کے عطیہ اور انتقال کا شرعی حکم“ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد،

(۱۹۹۲ء-۱۹۹۳ء) ص ۱۰۱-۱۰۳

”کلینکل موت کے فقہی/قانونی پہلو“ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد

(۱۹۹۷ء-۱۹۹۸ء) ص ۱۷۳-۱۸۰

۴۔ اشرف، سید کمال

”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب:

مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۱۶۵-۱۷۰

۵۔ تعلقدار، محمد غیاث الدین

”جراحة التجمیل من منظور الفقہ الاسلامی“۔ البعث الاسلامی - (لکناؤ)

۵:۵۰ (۲۰۰۵) ۴۳-۴۸

۶:۵۰ (۲۰۰۵) ۵۷-۵۷

۷:۵۰ (۲۰۰۵) ۵۶-۶۲

۶۔ رحمانی، سیف اللہ

”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد

- الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۵۷-۸۱
- ۷۔ رشادی، فضل الرحمن
 ”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد
 الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۲۶۲-۲۷۱
- ۸۔ زید مظاہری، مفتی
 ”احکام الطب“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد الاسلام
 قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۹۳-۱۲۲
- ۹۔ السباعی، زہیر احمد
 الطیب ادبہ و فقہہ / زہیر احمد السباعی و محمد علی البار۔ دمشق: دارالقلم، ۱۹۹۷ء، ص ۳۰۰
- ۱۰۔ سبیلی، سید اسرار الحق
 ”جدید طبی مسائل اور ان کا حل“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں،
 مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۳۲۰-۳۲۹
- ۱۱۔ شمس پیر زادہ
 ”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد
 الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۱۳۲-۱۳۷
- ۱۲۔ عادل، اختر امام
 ”طبی اخلاقیات - مسائل و احکام“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی
 میں، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۸۹ء۔ جلد ۱، ص ۱۳۸-۱۶۴
- ۱۳۔ عبدالستار ابوعدہ
 ”فقہ الطیب و ادبہ“ المسلم المعاصر (بیروت) ۲۸:۷ (۱۹۸۱م) ۱۳۵-۱۶۶
- ۱۴۔ عبدالواحد
 مریض و معالج کے اسلامی احکام۔ لاہور: مرکز تحقیق دیال سنگھ ٹرسٹ لائبریری، ۱۹۹۴ء،
 ص ۳۰۷۔
- ۱۵۔ عبدالوہاب
 ”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد
 الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۱۷۱-۱۷۵

۱۶۔ عصمت اللہ

”اسلامی طبی اخلاقیات“۔ دعوت (اسلام آباد) ۶:۱۲ (۲۰۰۵ء) ۳۳-۴۰

۱۷۔ فتحپوری، عزیز الرحمن

”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد

الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۱۸۶-۱۹۳

۱۸۔ قاسمی، ابوبکر

”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد

الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۲۲۸-۲۳۸

۱۹۔ قاسمی، اخلاق الرحمن

”طبی اخلاقیات فقہ اسلامی کی روشنی میں“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی

روشنی میں، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۲۳۷-۲۵۶

۲۰۔ قاسمی، حبیب اللہ

”طبی اخلاقیات شریعت کی روشنی میں“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی

میں، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۱۷۶-۱۷۸

۲۱۔ قاسمی، ریاست علی

”طبی اخلاقیات اور فقہ حنفی“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں،

مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۲۷۷-۲۸۳

۲۲۔ قاسمی، زبیر احمد

”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد الاسلام

قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۱۲۳-۱۳۱

۲۳۔ قاسمی، عتیق احمد

”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں۔ نئی دہلی: اسلامک

فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۳۸۰

۲۴۔ قاسمی، نعیم اختر

”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد

الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۳۳۰

۲۵۔ قاسمی، ولی اللہ مجید

”اسلام کا نظریہ طب و علاج“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں،

مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۲۸۹-۳۰۵

۲۶۔ محمد اسلم

”چند اہم طبی مسائل، شرعی نقطہ نظر“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی

میں، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۲۳۹-۲۴۷

۲۷۔ محمد طارق

”کلینیکل (clinical) موت۔ طبی نقطہ نظر“۔ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد

(۲۰۰۰ء-۲۰۰۱ء)، ص ۲۳۱-۲۳۲

۲۸۔ مدنی، عزیز الرحمن

”طبی اخلاقیات، علاج، معالجہ اور بیماریاں“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی

روشنی میں، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۲۱۲-۲۱۵

۲۹۔ مظاہری، نذر توحید

”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد

الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۲۸۵-۲۸۸

۳۰۔ معز الدین، محمد

”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد

الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۲۷۲-۲۷۶

۳۱۔ ملی، محمد جعفر

”طبی اخلاقیات سے متعلق جدید مسائل“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی

کی روشنی میں، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۱۵۸-۱۷۹

۳۲۔ ندوی، بہاؤ الدین محمد

”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد

الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۲۵۷-۲۶۱

۳۳۔ ندوی، عبدالمبین عبدالحق

”بعض جدید طبی مسائل اور ان کا شرعی حکم“ (رحم مادر کی تجارت; ایڈز کی شرعی حیثیت; ٹیوب

بے بی؛ لاش کا پوسٹ مارٹم؛ تعدیہ انفلشن؛ کلوننگ؛ ضبط ولادت؛ اعضاء کی پیوندکاری۔ الحق
(اکوڑہ خٹک) ۷:۲۱ (۲۰۰۶ء) ۱۷-۳۵

۳۴۔ نذیری، جمیل احمد

”طبی اخلاقیات، علاج مجالہ کے شرعی احکام“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی
روشنی میں، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۱۹۳-۲۱۱

۳۵۔ نعیم الدین

”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد
الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۲۱۶-۲۲۷

۳۶۔ نور القاسمی، محمد

”طبی اخلاقیات“۔ طبی اخلاقیات: دائرے اور ضابطے فقہ اسلامی کی روشنی میں، مرتب: مجاہد
الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۹۷ء، ص ۳۰۶-۳۱۹

اعضاء کی پیوندکاری

۳۷۔ احسان الحق، محمد

”اعضائے انسانی کی پیوندکاری“۔ الاعتصام (لاہور) ۱:۳۴ (۱۹۹۱ء) ۱۰-۱۱

۳۸۔ احمد فاروق

”منقطفی اعضاء، اعضائے انسانی کی خرید و فروخت، وصیت و عطیہ“۔ طبی فقہی مسائل ورکشاپ
(۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد۔
(غیر مطبوعہ)

۳۹۔ الاسعدی، محمد عبید اللہ

”زرع الاعضاء الانسانية في ضوء الشريعة الاسلامية“۔ البعث الاسلامی (لکناؤ) ۳:۳۴
(۱۹۸۹م) ۴۵-۵۶

۴۰۔ ۳۳-۴۷ (۱۹۸۹م)

۴۰۔ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد

”اعضاء کی پیوندکاری سے متعلق کونسل کے تیار کردہ مسودہ آرڈیننس کی تصفیذ کے لیے کوششیں“
سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد (۲۰۰۲ء-۲۰۰۳ء)، ص ۲۹-۳۱

”اعضاء کی پیوندکاری سے متعلق وزارت صحت کا مرتبہ مسودہ قانون“ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی

کونسل، اسلام آباد (۲۰۰۲ء-۲۰۰۳ء)، ص ۲۴۷-۲۵۷
 ”انسانی اعضاء کی پیوندکاری پر قانون سازی میں ناروا تاخیر“ اسلامی نظریاتی کونسل کا ایک اہم

اجلاس، سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد (۲۰۰۳ء-۲۰۰۴ء) ص ۱۴۹-۱۵۰
 ”انسانی اعضاء کی پیوندکاری سے متعلق کونسل کا تیار کردہ مسودہ آرڈیننس“ - وزارتِ صحت کی طرف
 سے مجوزہ ترامیم - کونسل کے ملاحظت - پیش رفت کا جائزہ، سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل،
 اسلام آباد (۲۰۰۲ء-۲۰۰۳ء) ص ۱۰۳-۱۰۶

”انسانی اعضاء کی پیوندکاری کا بل ۱۹۹۷ء - غور و خوض“ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام
 آباد (۱۹۹۸ء-۱۹۹۹ء) ص ۱۰۶-۱۰۹

”انسانی اعضاء کے عطیہ و پیوندکاری کا (مسودہ) آرڈیننس ۲۰۰۰ء“ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی
 کونسل، اسلام آباد (۲۰۰۰ء-۲۰۰۱ء) ص ۹۶-۱۱۴

”انسانی اعضاء کے عطیہ و پیوندکاری کا مسودہ (آرڈیننس ۲۰۰۰ء)“ موصولہ از وزارت

صحت، سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد (۲۰۰۰ء-۲۰۰۱ء) ص ۲۲۲-۲۳۴
 ”انسانی اعضاء (گرددہ و قرنیہ) کی پیوندکاری“ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد
 (۱۹۸۳ء-۱۹۸۴ء) ص ۲۹۳-۳۰۵

”چاروں صوبوں کے وزراء اعلیٰ، وزارتِ صحت اور وزارتِ مذہبی امور اسلام آباد کے نام کونسل
 کے مراسلات (اعضاء کی پیوندکاری کے متعلق)“ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد
 (۲۰۰۲ء-۲۰۰۳ء) ص ۲۶۱-۲۶۴

”وزیر قانون جناب خورشید محمود قصوری اور وزیر صحت جناب محمد نصیر خان کے نام کونسل کے
 مراسلات - بسلسلہ انسانی اعضاء کی پیوندکاری سے متعلق مسودہ آرڈیننس کی vetting“ سالانہ
 رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد (۲۰۰۲ء-۲۰۰۳ء) ص ۲۵۸-۲۶۰

۳۱۔ امجد اعلیٰ

”اعضاء انسانی سے پیوندکاری“ - الحق (اکوڑہ خٹک) ۱۴:۶ (۱۹۷۱ء) ۳۳-۳۸

۳۲۔

”انسانی اعضاء کی پیوندکاری اور اسلام“ - الحق (اکوڑہ خٹک) ۱۰:۶ (۱۹۷۱ء) ۳۹-۴۵

۳۳۔ اوج، محمد ثکلیل

”اعضاء کی پیوندکاری اور اس کی شرعی حیثیت“ - طبیب فقہی مسائل و رکشاپ (۲۸-۳۰ جون

۱۹۹۵ء، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد - (غیر مطبوعہ)

۳۴۔ تنزیل الرحمن

”انسانی اعضاء کی پیوندکاری“ - بینات (کراچی) ۳:۱۷ (۱۹۷۰ء) ۲۹-۳۵

۳۵۔ خالد نذیر، چوہدری

”انسانی اعضاء کی پیوندکاری“ - منہاج (لاہور) ۲:۱۳ (۱۹۹۶ء) ۱۶۳-۱۷۶

۳۶۔

”انسانی اعضاء کی پیوندکاری“ - اسلام اور عصر جدید (نئی دہلی) ۳:۲۹ (۱۹۷۷ء) ۱۱۹-۱۳۵

۳۷۔ خان، ایم۔ امان اللہ

”اعضاء کی پیوندکاری - ایک طبی خاکہ“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی:

اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۸۹ء - جلد - ۱، ص ۱۳۹-۱۷۳

۳۸۔ رامز ملک

”زراعة الاعضاء فی انسان“ - الفکر الاسلامی (بیروت) ۱۰:۳ (۱۹۷۳م) ۶۰-۶۶

۳۹۔ رحمانی، خالد سیف اللہ

”اعضاء کی پیوندکاری“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ

اکیڈمی، ۱۹۸۹ء - جلد - ۱، ص ۲۰۳-۲۱۷

۵۰۔ سعید اختر

”انسانی اعضاء کی پیوندکاری- طبی نقطہ نظر“ - سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد

(۲۰۰۰ء-۲۰۰۱ء) ص ۲۳۳-۲۴۰

۵۱۔ سعید خواجہ

”گردے کی پیوندکاری“ - طبی فقہی مسائل ورکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات

اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد - (غیر مطبوعہ)

۵۲۔ سنبھلی، محمد برہان الدین

”انسانی خون اور اعضاء کا استعمال طبی ضرورتوں سے اور اس کا شرعی حکم“ - اسلام اور عصر جدید

(نئی دہلی) ۳:۱۷ (۱۹۸۵ء) ۳۱-۵۱

۵۳۔

”حکم الشریعة الاسلامیة فی زرع الاعضاء الانسانیة“ - البعث الاسلامی (لکناؤ) ۳:۳۲

۵۵-۴۳ (۱۹۸۷ء)

..... ۵۴

”اعضاء کی پیوندکاری“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی - نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی،

۱۹۸۹ء - جلد ۱، ص ۱۸۸-۱۹۰

۵۵ - سیف، محمد خالد

”انسانی اعضاء کی پیوندکاری اور انتقال خون“ - منہاج (لاہور) ۴:۸ (۱۹۹۰ء) ۱۰۲-۱۲۷

۵۶ - شمس پیرزادہ

”اعضاء کی پیوندکاری“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی - نئی دہلی: اسلامک فقہ

اکیڈمی، ۱۹۸۹ء - جلد ۱، ص ۱۹۱-۱۹۵

۵۷ - شہاب، رفیع اللہ

”شریعت اسلامی اور انسانی اعضاء کی پیوندکاری“ - فکر و نظر (اسلام آباد) ۳:۱۹ (۱۹۸۱ء) ۶-۱۵

۵۸ - ظفیر الدین

”اعضاء کی پیوندکاری کتاب و سنت کی روشنی میں“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی -

نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۸۹ء - جلد ۱، ص ۱۹۶-۲۰۲

۵۹ - عبدالرشید، میاں

”انسانی اعضاء کی منتقلی“ - طبّی فقہی مسائل ورکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء) ، ادارہ تحقیقات

اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد - (غیر مطبوعہ)

۶۰ - عتیق الرحمن

”انسانی اعضاء کی پیوندکاری اور اجتہاد“ - پیٹات (کراچی) ۵:۵۹ (۱۹۹۶ء) ۳۷-۵۲

۶۱ - عثمانی، محمد رفیع

”انسانی اعضاء کی پیوندکاری“ - سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد ۲۰۰۰ء-۲۰۰۱ء

ص ۲۲۳-۲۶۰

۶۲ - عصمت اللہ

الانتقاع باجزاء الادی فی الفقہ الاسلامی - لاہور: مکتبہ چراغ اسلام، ۱۹۹۳م - ص ۳۵۷

..... ۶۳

”بیع الاعضاء والاجزاء البشریة فی الشریعة الاسلامیة“ - الدراسات الاسلامیہ

(اسلام آباد) ۲:۳۸ (۲۰۰۳ء) ۱۸۳-۱۶۵

۶۴۔ عمری، محمد اسلام

”اعضاء کی پیوندکاری“ - تحقیقات اسلامی (علی گڑھ) ۳:۸ (۱۹۸۹) ۱۱۰-۱۱۷

۶۵۔

”اعضاء کی پیوندکاری“ - فقہ اسلامی (کراچی) ۱۳:۳ (۲۰۰۳ء) ۶۱-۵۷

۶۶۔ فیاض کاوش

”اسلام میں پیوندکاری“ - ضیائے حرم (لاہور) ۷:۲ (۱۹۷۲ء) ۸۲-۵۹

۶۷۔ فیض اللہ، محمد فوزی

”انسانی کرامات اور اعضاء کی پیوندکاری“ / ترجمہ عبدالمنان محمد شفیق سلفی - تحقیقات اسلامی (علی

گڑھ) ۲:۹ (۱۹۹۰ء) ۱۱۰-۹۳

۶۸۔ قاسمی، زبیر احمد

”اعضاء کی پیوندکاری“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی،

۱۹۸۹ء۔ جلد-۱، ص ۲۱۸-۲۲۱

۶۹۔ قاسمی، مجاہد الاسلام

”پیوندکاری کے مسئلہ سے متعلق تحقیقات“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی:

اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۸۹ء۔ جلد-۱، ص ۱۸۳-۱۸۷

۷۰۔ قرضاوی، یوسف علی، عبدالقادر عمادی، علی سالوس اور محمد متولی شعراوی

”اعضاء کی پیوندکاری: بعض عرب علماء کے خیالات“ - الحق (اکوڑہ خٹک) ۳:۲۵ (۱۹۹۰ء)

۳۰-۳۳

۷۱۔ قریشی، سلیم رضا

”اعضاء کی پیوندکاری“ - طبّی فقہی مسائل ورکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات

اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد - (غیر مطبوعہ)

۷۲۔ گوہر رحمن

”انسانی اعضاء کی پیوندکاری“ - ترجمان القرآن (لاہور) ۲:۱۲۳ (۱۹۹۷ء) ۳۵-۳۹

۷۳۔ گیلانی، سید ریاض الحسن

”منتقلی اعضاء - عضو انسانی کا عطیہ“ - طبّی فقہی مسائل ورکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ

تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد - (غیر مطبوعہ)

۷۴۔ مبشر حسین

”مصنوعی بالوں کا استعمال اور ہیئر ٹرانسپلانٹیشن“۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ۳:۴۱ (۲۰۰۲ء) ۹۳-۱۲۱

۷۵۔ محمد شفیع، مفتی

انسانی اعضاء کی پیوندکاری شریعت اسلامیہ کی روشنی میں - کراچی: دارالاشاعت، ۱۹۷۲ء - ۲۸ ص

۷۶۔ محمد طاسین

”قرنیہ کی پیوندکاری کا مسئلہ“۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ۲:۱۷ (۱۹۷۹ء) ۶۸-۷۱

۷۷۔

”قرنیہ کی پیوندکاری کا مسئلہ“۔ طبّی فقہی مسائل و رکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات

اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد - (غیر مطبوعہ)

۷۸۔ محمد یوسف

”انسانی اعضاء کی پیوندکاری“۔ پینات (کراچی) ۵:۱۴ (۱۹۶۹ء) ۵۱-۵۷

۷۹۔ مصطفیٰ مفتاحی، مرتب

”تذکرہ فقہیہ - اعضاء کی پیوندکاری“۔ مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی - نئی دہلی:

اسلاک فقہ اکیڈمی، ۱۹۸۹ء - جلد ۱، ص ۲۳۲-۲۳۶

۸۰۔ مفیض الرحمن الازہری

”بیع الاعضاء البشریة فی میزان الشریعة الاسلامیة“۔ البعث الاسلامی (لکناؤ)

۴:۵۱ (۲۰۰۶م) ۲۸-۳۶

۵:۵۱ (۲۰۰۶م) ۳۶-۴۶

۸۱۔ میاں، افتخار الحسن

”انسانی اعضاء کی پیوندکاری شریعت اسلامی کی روشنی میں“۔ طبّی فقہی مسائل و رکشاپ (۲۸-۳۰

جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد - (غیر مطبوعہ)

۸۲۔ نعمانی، غلام قادر

”دو نقل الاعضاء الانسانی من احد الی آخر“۔ طبّی فقہی مسائل و رکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)،

ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد - (غیر مطبوعہ)

۸۳۔ نعیم حامد - ایم - ایس

”اعضاء کی پیوندکاری“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی - نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۸۹ء - جلد-۱، ص ۱۷۵-۱۸۳

۸۴۔ ہزاروی، محمد صدیق

”اعضاء کی پیوندکاری (وصیت، خرید و فروخت)“ - طبیبی فقہی مسائل و رکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد - (غیر مطبوعہ)

خاندانی منصوبہ بندی

۸۵۔ ابو زہرہ، محمد

تنظیم الاسرة و تنظیم النسل - القاہرہ: دارالفکر العربی، ۱۱۲ص

۸۶۔ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد

”اسلامی قانون اور خاندانی منصوبہ بندی“۔ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد (۱۹۸۳ء-۱۹۸۴ء) ص ۲۵۳-۲۵۵

رپورٹ خاندانی منصوبہ بندی - اسلام آباد: اسلامی نظریاتی کونسل، ۱۹۸۴ء، ص ۸۱

۸۷۔ اصلاحی، امین احسن

”خاندانی منصوبہ بندی اور مذہب“ - میثاق (لاہور) ۱۰:۸ (۱۹۶۴ء) ۳۸-۴۲

۹:۱۰ (۱۹۶۴ء) ۳۹-۴۷

۱۰:۱۰ (۱۹۶۴ء) ۳۱-۴۷

۱۲:۱۰ (۱۹۶۴ء) ۳۷-۴۸

۸۸۔ اصلاحی، سلطان احمد

”مانع حمل تدابیر کا مسئلہ اور اسلام“ مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی - نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۸۹ء - ج-۱، ص ۲۵۶-۲۸۱

۸۹۔ اصلاحی، ضیاء الدین

”ضبط تولید اور قرآنی نقطہ نظر“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی - نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۸۹ء - ج-۱، ص ۲۹۳-۳۰۲

۹۰۔ الہی، عطیہ انعام

”فیملی پلاننگ اور مغربی مفادات“ - محدث (لاہور) ۷:۳۷ (۲۰۰۵ء) ۶۱-۷۴

- ۹۱۔ البار، محمد علی
 ”منع الحمل و حکمہ فی الاسلام“۔ المسلم المعاصر (بیروت) ۱۱:۴۲ (۱۹۸۵م) ۹۱-۱۰۰
- ۹۲۔ پھلواری، محمد جعفر شاہ
 اسلام اور خاندانی منصوبہ بندی۔ لاہور: ادارہ ثقافت اسلامیہ، ۱۹۷۰ء، ۱۲۸ص
 ۹۳
- ”اسلام اور خاندانی منصوبہ بندی“۔ ثقافت (لاہور) ۱۳:۹ (۱۹۶۳ء) ۵۹-۶۸
 ۹۴
- اسلام اور خاندانی منصوبہ بندی۔ لاہور: فیملی پلاننگ ایسوسی ایشن آف پاکستان، ۱۹۹۲ء، ۱۰۱ص
 ۹۵
- تحدید نسل۔ لاہور: ادارہ ثقافت اسلامیہ، ۱۹۵۹ء، ۷۵ص
- ۹۶۔ تسنیم ابراہیم
 ”مسلم ممالک میں خاندانی منصوبہ بندی: ہمدردی یا سازش“ / ترجمہ: محمد ظہیر الدین بھٹی۔
 ترجمان القرآن (لاہور) ۲:۱۲۵ (۱۹۹۸) ۳۵-۴۸
- ۹۷۔ جالندھری، رشید احمد
 ”خاندانی منصوبہ بندی اور اسلامی روایات“۔ المعارف (لاہور) ۳۲:۷-۱۲ (۱۹۹۸ء) ۷۷-۱۲۰
- ۹۸۔ چشتی، شہباز احمد
 ”خاندانی منصوبہ بندی کی شرعی حیثیت“۔ فقہ اسلامی (کراچی) ۵:۱۰ (۲۰۰۴ء) ۲۳-۳۲
- ۹۹۔ چوہدری، شاہد حفیظ
 ”خاندانی منصوبہ بندی اور ضبط ولادت“۔ میثاق (لاہور) ۵۰:۴ (۲۰۰۱ء) ۵۱-۷۳
- ۱۰۰۔ خان، محمد ادریس
 ”خاندانی منصوبہ بندی اور ذرائع ابلاغ کا کردار“۔ البلاغ (کراچی) ۲۲:۱۱ (۱۹۸۸ء) ۲۹-۳۲
- ۱۰۱۔ خان، ذیشان دانش
 ”اسلام اور فیملی پلاننگ“۔ میثاق (لاہور) ۵۶:۹ (۲۰۰۷ء) ۷۴-۸۰
- ۱۰۲۔ الخطیب، ام کلثوم بیچی مصطفیٰ
 قضیۃ تحدید النسل فی الشریعۃ الاسلامیہ۔ الطبعة الثالثة۔ الدار السعودیہ، ۱۹۸۳م، ۲۰۸ص

۱۰۳۔ رحمانی، خالد سیف اللہ

”ضبط تولید سے متعلق سوالات کے جوابات“۔ مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی
دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۸۹ء۔ ج-۱، ص ۳۰۲-۳۱۶

..... ۱۰۴

”تحدید النسل و موقف الشریعہ منہ“۔ البعث الاسلامی۔ (لکناؤ) ۹:۴۲ (۱۹۷۷م)

۵۷-۴۸

۱۰۵۔ رفیع اللہ

”خاندانی منصوبہ بندی اور علماء کے فتاویٰ“۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ۱:۴ (۱۹۶۶ء) ۴۵۳-۴۴۹

..... ۱۰۶

”خاندانی منصوبہ بندی اور مذہب“۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ۱۲:۲ (۱۹۶۵ء) ۷۵۴-۷۳۷

..... ۱۰۷

”خاندانی منصوبہ بندی شرعی نقطہ نظر سے“۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ۶:۳ (۱۹۵۶ء) ۴۰۶-۳۹۳

..... ۱۰۸

”ضبط ولادت کی فقہی حیثیت“۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ۶:۵:۲ (۱۹۶۳ء) ۳۳۲-۳۳۴

..... ۱۰۹

”طلاق بدعت اور خاندانی منصوبہ بندی“۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ۱۲:۳ (۱۹۶۶ء) ۷۷۶-۷۷۰

..... ۱۱۰

”قانون فطرت اور خاندانی منصوبہ بندی پر ایک نظر“۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ۱۰:۶ (۱۹۶۹ء)

۷۸۵-۷۷۷

۱۱۱۔ سالم، عطیہ محمد

”تحدید النسل“۔ الفکر الاسلامی (بیروت) ۱:۱ (۱۳۸۹ھ) ۱۱۵-۱۱۸

۱۱۲۔ سعیدہ اعظم

فیملی پلاننگ۔ لاہور: مکتبہ دانیال، ۲۴۴ص

۱۱۳۔ سنبھلی، عتیق الرحمن

”خاندانی منصوبہ بندی“۔ الفرقان (لکھنؤ) ۱:۳۶ (۱۹۶۸ء) ۵۵-۳۹

- ۱۱۴۔ الشرباصی، احمد
دین اسلام اور خاندانی منصوبہ بندی / ترجمہ و تلخیص: ابوشہات رفیع - گوجرانوالہ: ضلعی خاندانی
منصوبہ بندی بورڈ، ۷۸ ص
- ۱۱۵۔ شمس الدین
”ضبط تولید کا مسئلہ چند سوالات“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی - نئی دہلی:
اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۸۹ء - جلد ۱، ص ۲۵۰-۲۵۵
- ۱۱۶۔ شہاب، رفیع اللہ
بہبود آبادی کا اسلامی تصور - لاہور: دوست ایسوسی ایٹس، ۱۹۹۶ء - ۱۶۸ ص
- ۱۱۷۔
- ”خاندانی منصوبہ بندی“ - طلوع اسلام (لاہور) ۸:۲۷ (۱۹۷۴) ۴۳-۴۸
- ۱۱۸۔ صابر، حلیمی عبدالمنعم
المنظور الاسلامی لمشکلۃ الغذاء وتحديد النسل - مکتۃ المکرمہ: رابطہ العالم الاسلامی، ۱۳۶ ص
- ۱۱۹۔ ”ضبط ولادت (خاندانی منصوبہ بندی)“ - طلوع اسلام (لاہور) ۷:۱۳ (جولائی ۱۹۶۰) ۷۷-۹۶
- ۱۲۰۔ عبدالجلیل چوہدری
”خاندانی منصوبہ بندی“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی - نئی دہلی: اسلامک فقہ
اکیڈمی، ۱۹۸۹ء - ج ۱، ص ۳۳۱-۳۳۴
- ۱۲۱۔ عبدالحمید
”خاندانی منصوبہ بندی اور افکار شاہ ولی اللہ“ - الحق (اکوڑہ خٹک) ۳:۱ (۱۹۶۵ء) ۲۰-۲۸
- ۱۲۲۔ عبدالحی، محمد
خاندانی منصوبہ بندی تحریک کی تفصیلات - کراچی: ۱۹۶۱ء، ۷۵ ص
- ۱۲۳۔ عبدالعزیز بن باز
”بیان حول مسأله تحديد النسل“ - البعث الاسلامی (لکناؤ) ۳:۲۵ (۱۹۸۰م) ۸۳-۸۵
- ۱۲۴۔ عبدالواحد
”اسلام اور ضبط ولادت“ - منہاج (لاہور) ۴:۲ (۱۹۸۳ء) ۱۰۸-۱۵۷
- ۱۲۵۔ عزیز الرحمن
”مسئلہ ضبط تولید“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی - نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی،

۱۹۸۹ء - ج. ۱، ص ۳۳۸-۳۴۰

۱۲۶۔ عمران، عبدالرحیم

اسلامی میراث میں خاندانی منصوبہ بندی / مترجم: رشید احمد جالندھری - اسلام آباد: اقوام متحدہ فنڈ
برائے آبادی، ۱۹۹۳ء، ص ۵۰۸

۱۲۷۔ غامدی، جاوید احمد

”ضبط ولادت کی شرعی حیثیت“ / مرتب: مقبول الرحیم۔ اشراق (لاہور) ۲:۴ (۱۹۹۲ء)
۳۷-۳۹۔

۱۲۸۔ فاطمی، سید قدرت اللہ

خاندانی منصوبہ بندی کا قرآنی تصور - اسلام آباد: ادارہ تحقیقات اسلامی، ص ۳۰

۱۲۹۔

”خاندانی منصوبہ بندی کا قرآنی تصور“ - فکر و نظر (اسلام آباد) ۶:۶ (۱۹۶۸ء) ۲۲۳-۲۳۹

۱۳۰۔ فیصل، محمود الرحمن

”خاندانی منصوبہ بندی“ - محدث (لاہور) ۱:۲۶ (۱۹۹۳ء) ۱۷۵-۱۸۷

۱۳۱۔ قاسمی، زبیر احمد

”خاندانی منصوبہ بندی اور مانع حمل تدابیر کا استعمال“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام

قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۸۹ء۔ ج. ۱، ص ۳۳۵-۳۳۲

۱۳۲۔ قاسمی، محمد جنید عالم

”ضبط تولید کا شرعی حکم“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی - نئی دہلی: اسلامک فقہ

اکیڈمی، ۱۹۸۹ء۔ ج. ۱، ص ۳۶۲-۳۷۳

۱۳۳۔ قاسمی، محمد سعود عالم

”ضبط ولادت اسلامی نقطہ نظر سے“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی:

اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۸۹ء۔ ج. ۱، ص ۲۸۲-۲۹۳

۱۳۴۔ محمد زید

”ضبط تولید“ - مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی، ۱۹۸۹ء۔

ج. ۱، ص ۳۳۵-۳۶۱

۱۳۵۔ محمد ساجد

”پاکستانی معاشرے پر خاندانی منصوبہ بندی کے اثرات“۔ البلاغ (کراچی) ۱۰:۲۷ (۱۹۹۳ء)

۲۰-۳۳

۱۳۶۔ محمد فرید

”خاندانی منصوبہ بندی کی شرعی حیثیت“۔ الحق (اکوڑہ ٹنک) ۹:۴ (۱۹۶۹ء) ۵۳-۵۵

۱۳۷۔ محمد یوسف

”خاندانی منصوبہ بندی بورڈ کا ایک نیا کارنامہ“۔ ترجمان القرآن (لاہور) ۵:۷۵ (۱۹۷۱ء)

۲۸-۳۸

۱۳۸۔ محمود شلتوت

”اسلامی شریعت اور تنظیم نسل“۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ۲:۱:۱ (۱۹۶۳ء) ۳۳-۶۴

۱۳۹۔ مصطفیٰ مفتاحی، مرتب

”مذاکرہ فقہیہ (ضبط تولید)“۔ مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ

. اکیڈمی، ۱۹۸۹ء۔ ج۔ ۱، ص ۳۸۱-۳۸۹

۱۴۰۔ مفتاحی، ظفر الدین

”ضبط تولید کا مسئلہ“۔ مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ اکیڈمی،

۱۹۸۹ء۔ ج۔ ۱، ص ۳۳۳-۳۳۷

۱۴۱۔ مودودی، سید ابوالاعلیٰ

اسلام اور ضبط ولادت۔ لاہور: اسلامک پبلی کیشنز، ۱۹۹۲ء، ۱۹۸۸ء

..... ۱۴۲

حرکتہ تحدید النسل - جدہ : الدارالسعودیة ، ۱۹۸۴م ، ۲۲۹ص

۱۴۳۔ نجمہ پروین ہاشمی

”دنسل کشی اور اسلام“۔ نوائے اسلام (دہلی) ۴:۱۴ (۱۹۹۷ء) ۳۹-۴۳

۱۴۴۔ الندوی، خطیب احمد

”تحدید النسل فی ضوء الكتاب والسنة“۔ البعث الاسلامی (لکناؤ) ۱:۱۴ (۱۹۶۹م)

۷۰-۶۴

۱۳۵۔ نذیری، جمیل احمد

”مانع حمل تدابیر کا شرعی حکم“۔ مجلہ فقہ اسلامی، مرتب: مجاہد الاسلام قاسمی۔ نئی دہلی: اسلامک فقہ

اکیڈمی، ۱۹۸۹ء۔ ج۔۱، ص ۳۱۷-۳۲۳

ٹیسٹ ٹیوب بے بی

۱۳۶۔ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد

”ٹیسٹ ٹیوب کے ذریعے بچے کی پیدائش“ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد

(۱۹۸۸ء-۱۹۸۹ء) ص ۱۲۷-۱۲۹

۱۳۷۔ اشرف، سید علیم

”ٹیسٹ ٹیوب بے بی یا تجرباتی ننگی زادہ“۔ معارف (اعظم گڑھ) ۶:۱۵۷ (۱۹۹۶ء) ۳۳۳-۳۳۶

..... ۱۳۸

”ٹیسٹ ٹیوب بے بی سے تولید اور اس سے متعلق احکام“۔ جدید فقہی مسائل تالیف: خالد

سیف اللہ رحمانی۔ نئی دہلی: قاضی پبلشرز اینڈ ڈسٹری بیوٹرز، ۱۹۹۱ء، ج۔۲، ص ۳۷۵-۳۸۷

۱۳۹۔ جاد الحق علی جاد الحق

”ڈنسل انسانی کی مصنوعی افزائش“۔ الرشاد (اعظم گڑھ) ۸۴:۱۶ (۱۹۸۸ء) ۲۷-۳۵

۸۵:۱۶ (۱۹۸۸ء) ۱۱-۲۱

..... ۱۵۰

”ڈنسل انسانی مصنوعی افزائش“۔ منہاج (لاہور) ۲:۱:۵ (۱۹۸۷ء) ۵۳-۷۵

۱۵۱۔ چانگامی، عبدالسلام

”ٹیسٹ ٹیوب بے بی کی شرعی حیثیت“۔ بینات (کراچی) ۱۲:۵۰ (۱۹۸۸ء) ۳۷-۴۸

۱۵۲۔ حسن الزمان، سید محمد

”ننگی بچہ (ٹیسٹ ٹیوب بے بی شرعی و عقلی مسائل)“۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ۱:۴۷ (۱۹۸۹ء)

۶۵-۸۰

۱۵۳۔ حسن، عبدالغفار

”فطری نظام تخلیق اور ٹیسٹ ٹیوب بے بی“۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ۲:۲۶ (۱۹۸۹ء) ۹۵-۱۰۶

۱۵۴۔ عبدالقادر، امانی

”مصنوعی حمل کاری کی شرعی حیثیت“۔ ترجمہ: محمد شیث محمد ادیس تیمی۔ تحقیقات اسلامی

(علی گڑھ) ۱:۲۱ (۲۰۰۲ء) ۱۱۵-۱۱۱

۱۵۵۔ غلام الرحمن

”ٹیسٹ ٹیوب بے بی کی شرعی حیثیت“۔ الحق (اکوڑہ خٹک) ۶:۲۳ (۱۹۸۸ء) ۶۲-۵۳

۱۵۶۔ فاروق، محمد علی

”ٹیسٹ ٹیوب بے بی اور علمائے کرام“۔ تعمیر انسانیت (لاہور) ۶:۸ (۱۹۸۹ء) ۱۳-۵

۱۵۷۔ کیلانی، عبدالرحمن

”انسانی پیدائش کے لیے مصنوعی تخم ریزی (ٹیسٹ ٹیوب بے بی)“۔ محدث (لاہور) ۳:۱۸

(۱۹۸۷ء) ۳۷-۲۷

۱۵۸۔ ندوی، محمد رضی الاسلام

”مصنوعی طریقہ ہائے تولید اور اسلام“۔ الرشاد (اعظم گڑھ) ۲۳۱:۲۰-۲۳۲ (۲۰۰۰ء) ۲۸-۱۵

کلوننگ

۱۵۰۔ ابراہیم سید

”انسانی کلوننگ سے متعلق اسلامی نقطہ نظر“۔ طلوع اسلام (لاہور) ۳:۵۱ (۱۹۹۸ء) ۳۵-۳۳

۱۶۰۔ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد

”اقوام متحدہ کی ایڈہاک کمیٹی برائے انٹرنیشنل کنونشن بابت انسداد کلوننگ برائے تخلیق انسانی کی تشکیل کے پس منظر وغیرہ کے بارے میں مراسلہ“، سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام

آباد (۲۰۰۲ء-۲۰۰۳ء)، ص ۳۱۷-۳۲۳

”انسانی کلوننگ-شرعی نقطہ نظر“ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد (۲۰۰۲ء-۲۰۰۳ء)

ص ۲۰۲-۲۱۶

۱۶۱۔ ”انسانی کلوننگ“۔ عصر حاضر میں اجتہاد: چند فکری و علمی مباحث / ابوعمار زاہد الراشدی۔ گوجرانوالہ:

الشریعیہ اکادمی، ۲۰۰۸ء، ص ۱۷۳-۱۸۲

۱۶۲۔ ذاکر حسین

”کلوننگ کی تاریخ“۔ العصر (پشاور) ۱۲:۳ (۱۹۹۸ء) ۱۷-۱۲

۱۶۳۔ سیالوی، سید ذاکر حسین

”انسانی کلوننگ“۔ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد (۲۰۰۲ء-۲۰۰۳ء) ص ۳۲۵

۱۶۴۔ شاہنواز فاروقی

”نفسیاتی کلوننگ سے جسمانی کلوننگ تک“۔ الحق (اکوڑہ خٹک) ۷:۳۲ (۱۹۹۷ء) ۵۰-۴۷

۱۶۵۔ عبداللہ بن عبدالحسن التركي

”انسانی کلوننگ“۔ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد (۲۰۰۲ء-۲۰۰۳ء)

ص ۳۳۶-۳۵۵

۱۶۶۔ عبدالواحد

”انسانی کلوننگ (تعارف و شرعی حیثیت)“۔ منہاج (لاہور) ۱:۱۸ (۲۰۰۰ء) ۸۳-۶۷

۱۶۷۔ مبشر حسین

”کلوننگ اور اس سے متعلقہ مسائل کی شرعی حیثیت“۔ الاعتصام (لاہور) ۴:۵۵ (۲۰۰۳ء)

۲۴-۱۹

۵:۵۵ (۲۰۰۳ء) ۳۱-۲۷

۱۶۸۔ محمد ہارون

”انسانی کلوننگ“۔ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد (۲۰۰۲ء-۲۰۰۳ء)

ص ۳۲۶-۳۳۵

۱۶۹۔ ندوی، شہاب الدین

”کلوننگ عقیدہ حیات ثانی کی شہادت“۔ الحق (اکوڑہ خٹک) ۸:۳۲ (۱۹۹۷ء) ۱۳-۴

۱۷۰۔ نظام الدین

”کلوننگ اور انسانی فوٹو کاپی“۔ بحث و نظر (پٹنہ) ۹:۳۵-۳۶ (۱۹۹۷ء) ۳۹-۲۷

۱۷۱۔ نعمانی، ذاکر حسین

”کلوننگ جینیاتی انجینئرنگ میں انقلاب یا مخلوق خدا کا مذاق“؟۔ الحق (اکوڑہ خٹک) ۱۰:۳۲

(۱۹۹۷ء) ۳۱-۲۴

۱۷۲۔ یوسف القرضاوی

”انسانی کلوننگ“۔ ترجمان القرآن (لاہور) ۲:۱۳۰ (۲۰۰۳ء) ۶۴-۵۹

پوسٹ مارٹم

۱۷۳۔ آزاد، غلام مرتضیٰ

”موت کی تعریف“۔ طبی فقہی مسائل ورکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات اسلامی،

- بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد۔ (غیر مطبوعہ)
- ۱۷۴۔ ”اسلامی قانون میں پوسٹ مارٹم کا مقام“۔ طبّی فقہی مسائل ورکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد۔ (غیر مطبوعہ)
- ۱۷۵۔ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد
- ”پوسٹ مارٹم کی شرعی حیثیت“ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد (۱۹۸۶ء-۱۹۸۷ء) ص ۱۱۵-۱۱۶
- ”خاکردیوں کے ہاتھ سے پوسٹ مارٹم (احترامِ آدمیت کے حوالہ سے) شرعی نقطہ نظر“ سالانہ رپورٹ اسلامی نظریاتی کونسل، اسلام آباد (۲۰۰۲ء-۲۰۰۳ء) ص ۱۵۱-۱۵۲
- ۱۷۶۔ ام کلثوم
- ”موت کیا ہے؟“۔ طبّی فقہی مسائل ورکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد۔ (غیر مطبوعہ)
- ۱۷۷۔ بلوچ، عبدالرحیم اشرف
- ”موت کی تعریف“۔ طبّی فقہی مسائل ورکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد۔ (غیر مطبوعہ)
- ۱۷۸۔ جادالحق علی جادالحق
- ”ایک انسان کے اعضاء دوسرے انسان میں منتقل کرنا“ / ترجمہ؛ علی احمد انصاری۔ طبّی فقہی مسائل ورکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد۔ (غیر مطبوعہ)
- ۱۷۹۔ حسن نعمانی
- ”پوسٹ مارٹم کی شرعی حیثیت“۔ طبّی فقہی مسائل ورکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد۔ (غیر مطبوعہ)
- ۱۸۰۔ حقانی، الطاف الرحمن
- ”پوسٹ مارٹم کی شرعی حیثیت“۔ جریدہ الاشرف (کراچی) ۲:۱۲ (۱۹۹۷ء) ۹۵-۱۰۰
- ۱۸۱
- ”پوسٹ مارٹم کی شرعی حیثیت“۔ الحق (اکوڑہ خٹک) ۸:۳۲ (۱۹۹۷ء) ۲۱-۲۸

۱۸۲۔ عریضی، سید مصطفیٰ حسین

”پوسٹ مارٹم“۔ طبی فقہی مسائل ورکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد۔ (غیر مطبوعہ)

۱۸۳۔ عصمت اللہ

”پوسٹ مارٹم اور اس کا شرعی حکم“۔ فکر و نظر (اسلام آباد) ۳:۴۴ (۲۰۰۷ء) ۲۷-۲۸

۱۸۴۔ مسعود، طیب عمران

”پوسٹ مارٹم“۔ طبی فقہی مسائل ورکشاپ (۲۸-۳۰ جون ۱۹۹۵ء)، ادارہ تحقیقات اسلامی، بین الاقوامی اسلامی یونیورسٹی، اسلام آباد۔ (غیر مطبوعہ)

۱۸۵۔ ندوی، سید وصی مظہر

”پوسٹ مارٹم، اعضاء کی پیوندکاری اور خون چڑھانا (حکومت اردن کی مجلس افتاء کا متفقہ فیصلہ“ فکر و نظر (اسلام آباد) ۵:۱۶ (۱۹۷۸ء) ۳۰-۳۸

BIOETHICS

186. Beauchamp, Tom L. and James F. Childress. Principles of Biomedical Ethics. New Delhi: Oxford University Press, 1994. 546p.
187. Cahill, Lisa Sowle. "Theology's Role in Public Bioethics". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. pp.37-60.
188. Chambers, Tod. "Bioethics, Religion, and Linguistic Capital". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. pp.81-91.
189. Cochran, Clarke E. "Catholic Health Care in the Public Square: Tension on the Frontier". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. pp.403-425.
190. Cohen, Cynthia B. "Religion, Public Reason, and Embryonic

- Stem Cell Research". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. pp.129-142
191. Ebrahim Moosa. "Ethics and Social Issues". In: Richard C. Martin (ed.). *Encyclopedia of Islam and the Muslim World*. New York: Macmillan Reference, 2004. V. 1, pp.225-231.
192. Evans, John H. "Who Legitimately Speaks for Religion in Public Bioethics?". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. pp.61-79.
193. Fatemi, S. Mohammed Ghari S. "Egg and Embryo Implantation: A Comparative Study of Shi'ite Teachings and Kantian Ethics". *Islam and Christian-Muslim Relations* (Birmingham). 16:3 (2005) 297-312.
194. Foster, Claire. "Embryo Research: Some Anglican Perspectives". *Islam and Christian-Muslim Relations* (Birmingham) 16:3 (2005) 285-296.
195. Goodwin, Michele. "Bioethical Entanglements of Race, Religion, and AIDS". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. pp.363-383.
196. Guinn, David E. (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. 437p.
197. Guinn, David E. [et al]. "Law and Bioethics in Rodriguez, V. Canada". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. pp.199-220.
198. Jonsen, Albert R. "A History of Religion and Bioethics". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford:

- Oxford University Press, 2006p. pp.23-36.
199. Jones, David Albert. "The Appeal to the Christian Tradition in the Debate about Embryonic Stem Cell Research". *Islam and Christian-Muslim Relations* (Birmingham)16:3 (2005) 265-284.
200. Kyriakides-Yeldham, Anthony. "Islamic Medical Ethics and the Straight Path of God". *Islam and Christian-Muslim Relations* (Birmingham) 16:3 (2005) 213-225.
201. Lobo, George V. *Current Problems in Medical Ethics*. Allahabad: St Paul Publications, 1975 . 239p.
202. Lysaught, M. Therese. "Annd Power Corrupts: Religion and Disciplinary Matrix of Bioethics". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. pp.93-127.
203. Masoud Afnan. "Religious Belief, Ethics, Biological Principles and Assisted Conception". *Islam and Christian-Muslim Relations* (Birmingham) 16:3 (2005) pp.227-238.
204. Nakasone, Ronald Y. "Ethics of Ambiguity: A Buddhist Reflection on the Japanese Organ Transplant Law". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. pp.291-303.
205. Qaiser Shazad. *Islamic Biomedical Ethics: Theory, Methodology and Applications*. (Unpublished).
206. ----- . "Playing God and the Ethics of Divine Names: An Islamic Paradigm for Biomedical Ethics". *Bioethics*. 21:8 (2007) 413-418
207. Qasmi, Qazi Mujahidul Islam. *Contemporary Medical Issues in*

- Islamic Jurisprudence. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. 286p.
208. Reich, Warrent T. (ed.). *Encyclopedia of Bioethics*. New York: The Free Press, 1978. 4v.
209. Rispler-Chaim, Vardit. *Islamic Medical Ethics in the Twentieth Century*. Leiden: E. J. Brill, 1993. 152p.
210. Ryan, Maura A. "The Delivery of Controversial Services: Reproductive Health and Ethical and Religious Directives". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. pp.385-401.
211. Sachedina, Abdulaziz. "No Harm, No Harassment: Major Principles of Health Care Ethics in Islam". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. pp.265-289.
212. Zaidi, Shabih H. [et al.]. *Medical Ethics in the Contemporary Era*. Karachi: Royal Book Company, 1993. 289p.

Transplantation

213. Ahmad Farooq. "Organ Transplantation, Sale and Purchase of Organs". Tibbi Fiqhi Masa'il Workshop (28-30 June 1995). Islamic Research Institute, International Islamic University, Islamabad. (Unpublished)
214. Miftahi, Mohd. Zafeeruddin. "Transplantation of Organs in the Light of Quran and Sunnah". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.41-50.
215. Rahmani, Khalid Saifullah. *Transplantation of Human Organs*. In:

Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.21-40.

216. Sambhali, Burhanuddin. "Transplantation of Organ: The Issues of Human Dignity". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.57-60.
217. Shams Peerzada. "Grafting of Human Organs". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.51-56.

Family Planning

218. Anwar-ul-Haque. *Family Planning in the Light of Islam*. Gujranwala: The District Family Planning Board, 1967. 105p.
219. Azizur Rahman. "The Issues of Birth Control". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.243-246.
220. Bashir Ansari. *Birth Control in the Light of Islamic Ideology*. Gujranwala: Majlas-e-Ma'araf-e-Islamia Pakistan, 35p.
221. *Birth Right-Islamic Viewpoints on Family Planning*. Lahore: The Family Planning Association of Pakistan, 52p.
222. Chaudhary, Abdul Jalil. "Family Planning". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.247-254.

223. Chaudhry, Muhammad Sharif. *Family Planning in Islam*. Lahore: Impact Publications International, 1996. 153p.
224. Farooq, Akbar Khalid. "Family Planning and Islam: A Review". *Hamdard Islamicus* (Karachi) 17:3 (1994) 85-94.
225. Hussain, Arif Abdul. "Ensoulement and the Prohibition of Abortion in Islam". *Islam and Christian-Muslim Relations* (Birmingham) 16:3 (2005) 239-249.
226. Islahi, Sultan Ahmad. "Islam and the Issue of Birth Control". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.255-282
227. Islahi, Ziauddin. "Birth Control & the Quranic Viewpoint". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.199-212.
228. *Islam and Family Planning: Translation of the Arabic Edition of the Proceedings of the International Islamic Conference Held in Rabat (Morocco), December, 1971*. Beirut: International Planned Parenthood Federation, 1974. 558p.
229. Jullundhry, Rashid Ahmad. "Islam and Family Planning: With Special Reference to Pakistan". *Al-Ma'arif* (Lahore) 82:10-12 (1995) 1-10.
230. Khan, M. E. *Family Planning among Muslim in India*. New Delhi: Manohar Publications, 1979. 198p.
231. Khan, M. E. "Is Islam Against Family Planning?". *Islam and the Modern Age* (New Delhi) 6:2 (1975) 61-72.

232. Khan, Masood Ali. "Muslims and Family Planning". *Islam and the Modern Age* (New Delhi) 9:3 (1978) 47-54.
233. Maududi, Syed Abul Ala. *Birth Control: Its Social, Political, Economic, Moral and Religion*. Lahore: Islamic Publications, 1968. 186p.
234. Miftahi, Mohammad Zafeeruddin. "The Problem of Birth Control". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.191-198.
235. Mohammad Saleem. "Ethical Justification of Family Planning". *Islamic Studies* (Islamabad) 8:3 (2969) 253-261.
236. Mohammad Zaid. "The Islamic Shariah and Birth Control". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.159-178.
237. Naziri, Jamil Ahmad. "Religious Instructions Regarding Anti-Fertility Techniques". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.231-242.
238. Omran, Abdel Rahim. *Family Planning in the Legacy of Islam*. London. Routledge, 1992. 284p.
239. Phulwarvi, Ja'afar Shah. "Islam and Family Planning". *Iqbal Review* (Lahore) 13:4 (1964) 1-8.
240. Qasmi, Mohammad Junaid Alam. "The Juristic Imperatives of Birth Control. In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Dehi: Islamic Fiqh

- Academy, 2001. pp.179-190.
241. Qasmi, Qazi Mujahidul Islam. "The Issues of Birth Control and Islamic Law". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.73-126.
242. Qasmi, Saud Alam. "Birth Control in Islamic Perspective". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.213-230.
243. Qasmi, Zubair Ahmad. "Family Planning & Birth Control Measures". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.147-158.
244. Rahmani, Khalid Saifullah. "Response to the Queries about Birth Control". In: Qazi Mujahidul Islam Qasmi. *Contemporary Medical Issues in Islamic Jurisprudence*. New Delhi: Islamic Fiqh Academy, 2001. pp.127-146.
245. Rasekh, M. "The Problem of Abortion: Jurisprudential or Philosophical?". *Islam and Christian-Muslim Relations* (Birmingham) 16:3 (2005) 251-264.
246. Samiullah, Muhammad. "Islam and Birth Control". *Islamic Order* (Karachi) 4:2 (1982) 98-106.
247. Schieffelin, Olivia (Comp.). *Muslim Attitudes toward Family Planning*. New York: The Population Council, 1972. 14p.
248. Shaikh Shabbir. *The Muslims & Family Planning*. Nagpur: Dattsons, 1991. 228p.

249. Shakeel Ahmad. Muslim Attitude towards Family Planning. New Delhi: Sarup & Sons, 2003. 133p.
250. Sheik, Allie Harron. Islamic Principles on Family Planning. Karachi: Darul-Ishaat, 1999. 151p.
251. Stycos, J. Mayone [et al]. Community Development and Family Planning: An Egyptian Experiment. Boulder: Westview Press, 1988. 224p.
252. Tahir Mahmood. Family Planning: The Muslim Viewpoint. New Delhi: Vikas Publishing House, 1977. 152p.

Cloning

253. Abdul Qayyum, Kazi and Misbah-ur-Rahman Yusfi. Human Cloning and its Implications. Islamabad. Pakistan Academy of Sciences, 2005.
254. Cameron, Nigel M. de S. "On One Path or the Other: Cloning, Religion, and the Making of U.S. Biopolicy". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. pp.305-327.
255. Kaveny M. Cathleen. "The NBAC Report on Cloning: A Case Study in Religion, Public Policy and Bioethics". In: David E. Guinn (ed.). *Handbook of Bioethics and Religion*. Oxford: Oxford University Press, 2006. pp.221-251.